

Wydawnictwa GUS — grudzień 2015 r.

Z grudniowej oferty wydawniczej GUS warto zwrócić uwagę na nową edycję „**Rocznika Statystycznego Rzeczypospolitej Polskiej 2015**”, a także publikacje zawierające wyniki spisowe — „**Struktura narodowo-etniczna, językowa i wyznaniowa ludności Polski — NSP 2011**”, „**Polacy oraz osoby urodzone w Polsce w wybranych krajach europejskich**” oraz inne cykliczne: „**Beneficjenci pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych w 2014 r.**”, „**Kapitał ludzki w Polsce w 2014 r.**”, „**Kultura fizyczna w Polsce w latach 2013 i 2014**”, „**Mienie gmin i powiatów w latach 2012—2014**” oraz „**Wybrane wskaźniki przedsiębiorczości w latach 2009—2013**”.

„**Struktura narodowo-etniczna, językowa i wyznaniowa ludności Polski — NSP 2011**” to publikacja o charakterze analityczno-tabelarycznym z wynikami spisu charakteryzującymi mieszkańców naszego kraju w czterech wymiarach społeczno-kulturowych, takich jak: przynależność narodowo-etniczna, język kontaktów domowych i język ojczysty oraz wyznanie religijne.

W uwagach ogólnych przybliżono Czytelnikom fundamentalne cele spisu i jego zakres tematyczny, podstawy prawne oraz zasady i formy upowszechniania wyników. W uwagach metodycznych wyjaśniono natomiast podstawowe definicje spisowe oraz zarysowano metodologię badania.

W pierwszym rozdziale opisano strukturę narodowo-etniczną ludności w różnych ujęciach, w tym poprzez opisy i analizę układów jednorodnych oraz złożonych identyfikacji narodowościowych. Na tle wyników poprzedniego spisu przedstawiono również podstawowe kierunki zmian stanów mniejszości narodowo-etnicznych, uwzględniając m.in.: przestrzenną alokację, charakterystykę demograficzną, obywatelstwo i miejsce (kraj) urodzenia.

W kolejnej części omówiono zakres przypisywania językowi polskiemu i językom niepolskim roli języka używanego w kontaktach rodzinnych oraz statusu języka ojczystego, w kontekście zróżnicowania terytorialnego oraz zmian, jakie zaszły od ostatniego badania. Opracowanie zawiera również analizę wzajemnych relacji obydwu funkcji języka, ze szczególnym uwzględnieniem pozycji języków narodowych dla poszczególnych społeczności narodowo-etnicznych.

W trzecim rozdziale znajdujemy charakterystykę struktury wyznaniowej ludności zarówno w ujęciu organizacyjnym, wyróżniającym indywidualnie instytucjonalne podmioty wyznaniowe (kościół czy związki wyznaniowe), jak i w układzie szerszym, obejmującym m.in. religie, nurty religijne oraz grupy wyznań.

W publikacji Czytelnicy znajdą także analizę związków między wyznaniem i przynależnością narodowo-etniczną. Szczegółowe wyniki spisu przedstawiono w aneksie tabelarycznym, w formie tablic korelacyjnych oraz przekrojowych obrazujących porównania regionalne.

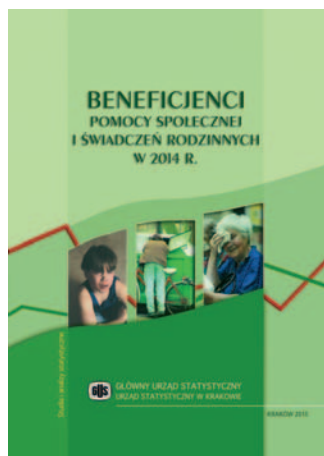
Opracowanie, podobnie jak wszystkie publikacje zawierające wyniki NSP 2011, dostępne jest w wersji tradycyjnej, a także elektronicznej — na płycie CD oraz na stronie internetowej GUS. Wszystkie tablice udostępniono również w formacie MS Excel.

„Polacy oraz osoby urodzone w Polsce w wybranych krajach europejskich” to opracowanie na temat intensyfikacji procesów migracyjnych wynikających m.in. z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i uzyskania tym samym swobody przemieszczania się w ramach tego ugrupowania.

Publikacja ma charakter informacji statystycznej zawierającej podstawowe dane o dwóch populacjach osób przebywających w wybranych krajach europejskich, dla których Polska jest krajem urodzenia oraz obywatelstwa. Przyjęty podział wynika z zakresu dostępnych informacji źródłowych, które opierają się na wynikach spisów ludności i mieszkań przeprowadzonych ok. 2011 r. przez kraje UE i Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu według ujednoliconej metodologii. Szczegółowej charakterystyki osób urodzonych w Polsce oraz mających polskie obywatelstwo dokonano dla zbiorowości przebywających w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Irlandii, Francji oraz we Włoszech. W aneksie metodologicznym przybliżono podstawy prawne oraz definicje pojęć zastosowanych w opracowaniu.

Publikacja ukazała się w wersji polskiej i jest dostępna wyłącznie na stronie internetowej Urzędu.

W publikacji, ukazującej się z częstotliwością dwuletnią, „**Beneficjenci pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych w 2014 r.**” przedstawiono charakterystykę osób korzystających z pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji społeczno-ekonomicznej gospodarstw domowych beneficjentów pomocy społecznej. Opracowanie przygotowano w Urzędzie Statystycznym w Krakowie na podstawie danych pochodzących z rejestrów Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Edukacji Narodowej, a także systemów ubezpieczeń społecznych — ZUS i KRUS. Szerokie wykorzystanie danych admini-

stracyjnych umożliwiło pogłębioną analizę problemów osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Główną, analityczną część publikacji poprzedzają uwagi metodyczne, obejmujące zakres podmiotowy i przedmiotowy przeprowadzonej analizy, źródła danych oraz objaśnienie podstawowych pojęć. Obszerny materiał analityczny dostarcza informacji o trzech systemach stanowiących podstawę polityki społecznej państwa: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz wsparcia z funduszu alimentacyjnego. Opracowanie zawiera charakterystykę gospodarstw domowych beneficjentów pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, uwzględniającą ich cechy demograficzne, społeczne i ekonomiczne. Poprzednio większą uwagę zwrócono na gospodarstwa ubogie, czyli takie, w których dochód na osobę nie przekraczał kryterium uprawniającego do świadczeń pieniężnych, w tym przede wszystkim na osoby samotnie gospodarujące oraz gospodarstwa z dziećmi na utrzymaniu. Ponadto tematykę publikacji po raz pierwszy wzbogacono o podstawowe dane dotyczące pomocy socjalnej dla cudzoziemców, co było możliwe dzięki danym otrzymanym z Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Istotnym elementem publikacji są też uwarunkowania pomocy społecznej w ujęciu terytorialnym, a także analiza zależności korzystania z pomocy społecznej w odniesieniu do istotnych czynników warunkujących otrzymywanie wsparcia. Dane ujęte w komentarzu analitycznym, jak również w części tabelarycznej przedstawiono w skali kraju i dla województw, podregionów, powiatów i gmin.

Wydawnictwo to (przedmowa i spis treści w języku angielskim) dostępne jest również w wersji elektronicznej — na płycie CD oraz na stronie internetowej GUS. Przewidując zainteresowanie Czytelników, do publikacji dołączono zestaw tablic w formacie MS Excel, które umożliwią przeprowadzanie pogłębionych analiz i porównań.

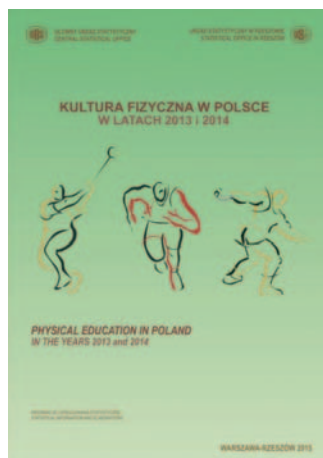

„Kapitał ludzki w Polsce w 2014 r.” stanowi kontynuację opracowań umożliwiających ocenę kapitału ludzkiego w zależności od potrzeb informacyjnych i dziedziny zainteresowań. Publikacja jest istotnym źródłem informacji umożliwiających formułowanie programów rozwoju społeczno-gospodarczego kraju.

Opracowanie o charakterze tabelaryczno-analitycznym zawiera opis koncepcji badania stanu kapitału ludzkiego, uwagi metodyczne oraz komentarz wzbogacony mapami i wykresami. Podstawowym założeniem autorów tej publikacji jest dostarczenie użytkownikom zestawu wskaźników umożliwiających prowadzenie samodzielnych badań i analiz

w ujęciu lokalnym, regionalnym i krajowym w następujących dziedzinach: demografia, zdrowie, edukacja, rynek pracy, kultura, nauka, technologia i innowacje oraz ekonomiczne i społeczne uwarunkowania rozwoju kapitału ludzkiego. Dane pochodzą ze zbiorów statystyki publicznej, a także ze źródeł pozastatystycznych. W odpowiedzi na oczekiwania użytkowników rozszerzono zakres danych w porównaniu do wcześniejszej edycji. Wprowadzono m.in. zmiany dotyczące szerszego ujęcia wskaźników z edukacji, m.in. poprzez uwzględnienie badania „Kształcenie dorosłych”.

Publikację wydano w formie tradycyjnej w wersji polsko-angielskiej, dostępna jest również na stronie internetowej Urzędu. Opracowanie uzupełniono pełnym zestawem informacji w postaci elektronicznej, co umożliwi swobodny dostęp do wskaźników opisujących kapitał ludzki w pożądanych przekrojach.

„Kultura fizyczna w Polsce w latach 2013 i 2014” stanowi kontynuację serii „Kultura fizyczna w Polsce” oraz poprzedzających je, cyklicznie wydawanych, publikacji „Kluby sportowe”, opracowywanych co 4 lata przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie i Departament Badań Społecznych i Warunków Życia GUS. W tym wydaniu Czytelnicy znajdą podstawowe informacje dotyczące różnych aspektów kultury fizycznej, m.in. działalności klubów i polskich związków sportowych, niektórych organizacji kultury fizycznej zajmujących się sportem powszechnym i wyczynowym, a także zasobów infrastruktury sportowej.

W publikacji scharakteryzowano działalność klubów sportowych w zakresie sekcji, dziedzin i dyscyplin sportowych, osób ćwiczących oraz kadry szkoleniowej. Począwszy od tej edycji dane o klubach spor-

towych podawane są łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi i wyznaniowymi. Przedstawiono również informacje o polskich związkach sportowych dotyczące zawodników mających klasy sportowe oraz sędziów sportowych (w tym z klasą międzynarodową), a także o działalności organizacji kultury fizycznej. Ponadto opisano obiekty sportowe (ich rodzaje i standardy). Obok informacji o charakterze ogólnokrajowym wiele miejsca poświęcono prezentacji zjawisk w ujęciu regionalnym. Obszerny zakres informacji statystycznych w postaci tablic wzbogacono wykresami i mapami. Opracowanie uzupełniono informacjami o sporcie i rekreacji dzieci i młodzieży, osiągnięciach sportowców polskich na igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata i Europy w latach 2013 i 2014, a także zamieszczono wykaz polskich medalistów (seniorów) zawodów międzynarodowych w sportach olimpijskich.

Publikację wydano w wersji polsko-angielskiej. Dostępna jest również na płycie CD oraz na stronie internetowej GUS.

Ukazała się również szósta edycja — opracowywanej co trzy lata — publikacji „**Mienie gmin i powiatów w latach 2012—2014**” przygotowanej przez Urząd Statystyczny we Wrocławiu oraz Departament Badań Regionalnych i Środowiska GUS. Zasadniczym celem opracowania jest kompleksowa prezentacja struktury i tendencji rozwojowych w zakresie majątkowych aspektów funkcjonowania organów samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego, z wyszczególnieniem elementów służących realizacji zadań własnych tych jednostek. Zarówno układ tematyczny, jak i forma prezentacji danych zostały nieznacznie zmienione w porównaniu do wydania z 2013 r. Tym razem nie

przedstawiono danych o środkach trwałych jednostek i zakładów budżetowych gmin i powiatów, natomiast ujęte zostały informacje dotyczące finansowania i współfinansowania programów i projektów unijnych oraz wydatki gmin zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego.

Główną część publikacji poprzedzono krótką prezentacją uwarunkowań prawnych oraz uwagami metodologicznymi, w których omówiono podstawowe definicje i pojęcia stosowane w sprawozdawczości GUS jako głównym źródle danych. Informacje pochodzą też z Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, ze sprawozdań Ministerstwa Finansów i z Systemu Informacji Oświatowej. Gminne i powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne zarejestrowane w rejestrze REGON ujęto według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007).

Część tabelaryczną opracowania rozpoczynają tablice przeglądowe przedstawiające dane retrospektywne w przekroju województw. Szczegółowy zbiór in-

formacji statystycznych, charakteryzujących stan majątkowy jednostek samorządu terytorialnego, umieszczono w 27 tablicach tematycznych według województw, powiatów i gmin. Przedstawiane wskaźniki natężenia umożliwiają porównanie stopnia zaspokajania potrzeb mieszkańców przez jednostki samorządu terytorialnego gminy i powiatu, realizowane poprzez zadania wynikające z ustaw kompetencyjnych, w tym w szczególności w zakresie: ochrony zdrowia, opieki społecznej, edukacji publicznej, kultury, infrastruktury komunalnej, utrzymania czystości i porządku, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Wydawnictwo, w polskiej wersji językowej (dodatkowo przedmowa i spis treści w języku angielskim), dostępne jest wyłącznie na stronie internetowej GUS. Tablice w wersji elektronicznej przygotowano w formacie MS Excel.

W grudniu 2015 r. wydano też publikację „**Wybrane wskaźniki przedsiębiorczości w latach 2009—2013**”, która jest pierwszym wydawnictwem podającym mierniki przedsiębiorczości opracowane dla zbiorowości podmiotów niefinansowych zatrudniających powyżej 9 osób i prowadzących księgi rachunkowe.

Zasadniczą część publikacji poprzedzono uwagami metodologicznymi. W części analityczno-tabelarycznej skoncentrowano się na wskaźnikach, które mogą stanowić podstawę do opisu przedsiębiorczości jako zdolności do uzyskania ponadprzeciętnej efektywności w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej. Głównym celem podjętych prac badawczych była ocena kierunków oraz dynamiki zmian w przedsiębiorstwach polskich i wyodrębnienie różnych typów podmiotów. Wyróżniono pięć typów przedsiębiorstw: szybkiego wzrostu, wzrostowe, stabilne, schyłkowe i szybkiego spadku. Przedstawiono dla nich dane finansowe, a także informacje o pracujących i wynagrodzeniach, agregowane według rodzaju prowadzonej działalności (PKD) oraz siedziby przedsiębiorstwa (województwa).

Opracowanie wydano w polskiej wersji językowej (przedmowa i spis treści w języku angielskim), dostępne jest również na płycie CD oraz na stronie internetowej GUS. Wydanie uzupełniono zestawem tablic w formacie MS Excel.

W grudniu 2015 r. ukazały się również: „**Bezrobocie rejestrowane. I—III kwartał 2015 r.**”, „**Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych w 2014 r.**”, „**Biuletyn Statystyczny Nr 11/2015**”, „**Budownictwo mieszkaniowe. I—III kwartał 2015 r.**”, „**Ceny robót budowlano-montażowych i obiektów budowlanych — październik 2015 r.**”, „**Ceny w gospodarce narodowej — listopad 2015 r.**”, „**Działalność gospodarza podmiotów z kapi-**

talem zagranicznym w 2014 r.”, „Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2012—2014”, „Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2014 r.”, „Emerytury i renty w 2014 r.”, „Grupy przedsiębiorstw w Polsce w 2014 r.”, „Handel zagraniczny. I—IX 2015 r.”, „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w listopadzie 2015 r.”, „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województw Nr 3/2015”, „Jakość życia w Polsce. Edycja 2015”, „Monitoring banków 2014”, „Nakłady i wyniki przemysłu w I—III kwartale 2015 r.”, „Nauka i technika w 2014 r.”, „Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2014/2015”, „Produkcja i handel zagraniczny produktami rolnymi w 2014 r.”, „Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłowych XI 2015 r.”, „Produkt krajowy brutto — rachunki regionalne w 2013 r.”, „Rocznik Statystyczny Gospodarki Morskiej 2015”, „Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2010—2015”, „Środki produkcji w rolnictwie w roku gospodarczym 2014/2015”, „Środki trwale w gospodarce narodowej w 2014 roku”, „Zatrudnienie i wynagrodzenia w gospodarce narodowej w I—III kwartale 2015 r.”, „Zużycie paliw i nośników energii w 2014 r.”, „Zdrowie i ochrona zdrowia w 2014 r.” oraz „Wiadomości Statystyczne Nr 12/2015 r.”.

Oprac. Justyna Gustyn